

OLUMLU BİR İLK ADIM

Partinin 1. Büyük Kongresi'nde alınan kararların uygulamaya geçirilmesi yolunda Başkanlık Kurulu yaptığı ilk toplantıda, "emperyalizme ve faşizme karşı güç ve işbirliği yapmak üzere Cumhuriyet Halk Partisi'ne çağrı" kararını açıklayan bir mektup yazılmasını kararlaştırdı. Genel Başkan Behice Boran imzasıyla CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e yazılan mektubu ve tarihi değeri açısından, Ecevit'le yapılan görüşmeyi (Çark Başak'ta yayınlandığı biçimiyle) aşağıda sunuyoruz.

Sayın Bülent Ecevit,

4 Mart 1977

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ANKARA

Sayın Başkan,

Türkiye İşçi Partisi ülkemizin en güncel ve ivedi sorununun faşizmin tırmanışını durdurmak, demokratik hak ve özgürlükleri korumak ve genişletmek olduğu ve bunun başarılmasının, aynı zamanda, emperyalizmin baskı ve müdahalelerine karşı ulusal bağımsızlığı savunmayı da içerdiği inancındadır. Bu sorunun çözümünü, yalnızca, oy aritmetiğinde de görmemektedir. Seçimlerde ve parlamentoda oy çoğunluğunu kazanmak hukuk düzeyinde iktidar yolunu açarsa da, ilerici, demokratik bir iktidarın gerçek dayanağı toplumun işçi, emekçi kitlelerinde ve diğer demokratik güçlerindedir. Ayrıca, faşizmin geriletilmesi ve demokrasinin korunup geliştirilmesi seçimlere inhisar etmeyen, daha geniş kapsamlı ve uzun vadeli bir sorundur.

Bu nedenle Türkiye İşçi Partisi, kitle tabanı ve politik ağırlığı olan demokratik nitelikteki partiler arasında dayanışma, güç ve işbirliği oluşturulmasını zorunlu bulmakta, bunun başarılmasını toplumsal ve tarihsel görev bilmektedir.

Bu görüşten hareketle 28 Şubat 1977'de çalışmalarını tamamlayan Büyük Kongremiz, aldığı ekli kararda "ülkemizin içinde bulunduğu güncel koşulları, sınıfsal güç dengesini, demokrasi mücadelesinde atılacak ileri adımların, işçi ve emekçi kitleler ile tüm ilericilerin, yurtseverlerin mücadelelerinin birliği için taşıdığı önemi gözönüne alarak önümüzdeki kısa dönem içinde, demokrasiden, politik demokratikleşmeden yana güçlerin en geniş birlikteliğini sağlayabilme bakımından ortak somut hedefler"i saptamış bulunmaktadır.

Kongremiz bu "talep ve mücadele hedeflerinin gerçekleştirilmesi için bütün demokratik güçlerin en geniş birlik ve dayanışma içinde mücadelesini gerekli" görmüş ve "buna bağlı olarak ulusal bağımsızlığın ve ülkenin demokratikleştirilmesinin gerekleri açısından hareketle, ortaya konan hedefler ve bunlara ilişkin görüş ve çözüm önerileri çerçevesi içinde ortak bir platform üzerinde anlaşarak, emperyalizme ve faşizme karşı güç ve işbirliği yapmak üzere" bu mücadelede konum ve rolünün önemi açık olan Partinize çağrıda bulunmayı kararlaştırmıştır.

Sayın Başkan,

Dünyada geçmişte ve günümüzde çok başarılı örnekleri görüldüğü üzere, demokratik sol ve sosyal demokrasi ile sosyalizm taraftarı partilerin, emperyalizme ve faşizme karşı, uzun vadeli perspektif içinde yürütecekleri kararlı ve inançlı güç ve işbirliğinin, hele ülkemizin bugün içine itildiği koşullar gözönüne alınırsa, taşıdığı önem ve değere ve bunun emperyalizmi ve faşizmi geriletmede sağlayacağı yarara ayrıca dikkati çekmeye gerek duymuyorum. Çağrımızın başta siz olmak üzere yetkili organ ve kurullarınızda dikkat ve titizlikle ele alınacağına inanıyoruz.

Parti çalışmaları dolayısıyla bir süre Ankara'da bulunacağımdan, gerek duyulduğunda, ziyaretinizde bulunmak ve konuyu sizinle görüşmekten ayrıca memnun olurum. Bu takdirde Ankara İl Başkanlığımız vasıtasıyla uygun bir gün ve saat saptanabilir sanırım.

Bu vesile ile kongremize gönderdiğiniz mesajdan dolayı teşekkür eder, demokrasi mücadelesindeki çalışmalarınızda başarı dileklerimi sunarım. Saygılarımla.

Eki: Büyük Kongre Kararı

Behice Boran

Türkiye İşçi Partisi

Genel Başkanı

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'le Görüşme

Bu mektup üzerine CHP Genel Başkanlığınca da konunun sözlü olarak açıklanmasına gerek duyulduğundan, 7 Mart 1977 günü saat 17'de CHP Genel Merkezinde CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Genel Sekreter yardımcıları Hasan Esat Işık ve Ali Topuz ile, Genel Başkanımız Behice Boran ve Genel Sekreterimiz Nihat Sargın'ın katıldığı bir görüşme yapılmıştır.

Görüşmeden önce CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit gazetecilere "Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Sayın Behice Boran ve Genel Sekreteri Sayın Sargın 1. Kongrelerinden sonra aldıkları kararları bize gönderdiler. Bizimle görüşme isteklerini belirttiler. Kendileriyle görüşmekten, kendilerini Genel Merkezimizde karşılamakta mutluluk duyuyoruz" demiştir.

Genel Başkanımız Behice Boran ise "Bu görüşme isteğimizi kabul ettiğinizden dolayı çok teşekkür ederiz. Filvaki Kongre kararımızı biliyorsunuz. Yazdığımız mektubumuzda da izah ettik. Ama, her zaman kanaatimizce karşı karşıya görüşmekte yarar vardır. Bu vesileyle buradayız." demiştir.

İki saat süren görüşmeden sonra Genel Başkanımız Behice Boran şu açıklamayı yapmıştır.

"Evvla şunu açıklamak isterim: Aldığım izlenime göre, basında ve kamuoyunda seçimlerde Türkiye İşçi Partisinin tavrı ne olacak, bilhassa bunun üzerinde duruluyor, merak ediliyor. Ve öyle tahmin ediyorum ki, bizim görüşme talebimizi ve yaptığımız görüşmeyi seçimlerle ilgili adeta tabir mazur görülürse eğer bir seçim pazarlığı yapmak üzere geldiğimiz gibi sayılıyor. Kesinlikle böyle değildir. Biz buraya memleketin demokrasisinin geliştirilmesi, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi sorununu görüşmek, bu konuda neler yapılabilir onu görüşmek üzere geldik. Ve bütün konuşma o düzeyde cereyan etmiştir. Zaten sorunu

böyle koyduğumuzu Kongremizde yaptığım konuşmada belirttim. Kongre Kararlarında bu belirtilmiştir. Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanına yazdığım mektupta da mesele böyle konmuştur. Biz meseleyi sadece oy aritmetiği olarak görmüyoruz. Memlekette faşizmin tırmanışı olayı vardır, antidemokratik uygulamalar, baskılar, siyasal cinayetler vardır. Bu durum karşısında faşizmin tırmanışını engelleyebilmek, durdurabilmek için onun karşısında demokrasiyi geliştirebilmek, koruyabilmek için neler yapılabilir, esas temel sorun budur. Bunu görüştük. Daima yazışmaların yanı sıra karşı karşıya görüşmek yararlıdır. Ve bu görüşme de yararlı olmuştur.”

CHP Genel Başkanı Ecevit ise şunları söylemiştir: “Türkiye İşçi Partisinin değerli başkanıyla ve yardımcısıyla çok yararlı bir görüşme yaptık. TİP’in ülkemizde özgürlükçü demokrasiye yönelen tehlikelere karşı ve özgürlükçü demokrasiye daha çok gerçeklik kazandırabilme yolunda ne kadar sorumluca ve bilinçli bir tutum izlemekte olduğunu öteden beri yakından görüyorduk. TİP’in bugünlerde yapılmış olan 1. Kongresi ve bu 1. Kongrede alınan ve kamuoyuna açıklanan demokratik rejimle ilgili kararları bizim bu izlenimimizi doğrulamıştı. Bugün TİP’in yöneticileriyle yaptığımız görüşmelerde bizim gözümüzde kendilerinin özgürlükçü demokrasiyi savunmak uğrunda ne kadar kararlı hareket etmekte olduklarını bir kez daha kanıtlamış oldu. Sayın Boran’ın da belirttikleri gibi bu yararlı görüşmede biz Türkiye’nin demokratik gelişmesi bakımından önemli de olsa ancak bir aşama olan seçimler üzerinde durmadık, Türkiye’de demokrasinin gelişmesi ve demokratik rejim içinde ilerici hareketlerin gelişebilmesi, varlıklarını sürdürebilmeleri bakımından gerekli koşullar üzerinde durduk. Her iki partinin ekonomik ve sosyal görüşleri arasında hiç kuşkusuz bazı ayrılıklar vardır. Hareket noktalarımız bakımından olsun, yöntemlerimiz bakımından olsun bazı ayrılıklarımız vardır, ya da öngördüğümüz toplum modeli bakımından bazı ayrılıklar vardır. Fakat önemli olan her iki partinin de kendi amaçlarına özgürlükçü demokrasiyi güçlendirerek ve özgürlükçü demokrasinin koşulları içinde varmaya çalışma konusunda tam bir kararlılık içinde bulunmalarındır. Özgürlükçü demokrasi ancak bu gereksinmeyi duyan demokrasiyi yaşatmak, ona daha çok gerçeklik kazandırmak uğrunda çalışma gereğini duyan ve bu çalışmayı demokrasi kuralları içinde yapma gereğini duyan partilerin başka konulardaki görüşleri ne kadar ayrı olursa olsun, dayanışma içinde bulunmalarıyla yaşayabilir ve gelişebilir. CHP ile TİP de faşizm tehlikesinin önlenmesi, demokrasiye karşı her türlü tehlikenin önlenmesi ve özgürlükçü demokrasinin daha çok gerçeklik kazanması bakımından bu anlamda dayanışmalarını sürdüreceğinden kuşku yoktur.

Sayın Boran’ın TİP Genel Başkanı olarak bize göndermiş olduğu yazıyı bugünkü görüşmemizin ışığı altında Genel Yönetim Kurulumuza götüreceğiz.”

Çark Başak, Sayı 26-27, 16 Mart 1977